

(א) [לקמן יג:] (ב) לקמן נד:
קדשין ט: כתיבת ב:
(ג) [קדשין סח:] ע"ז מ"ה:
(ד) [ויקרא י"ז, ט] [לקמן
נד:] (ה) [לעיל ג:]
(ו) [ויקרא י"ז, ט] [שם]
(ז) [ש"ך לע"ז, ט] [רש"י
מ"ז]

תורה אור השלם

1. ואשה אל אחותה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: וקרא יח"ח
2. כי כל אשר יעשה מבבל התועבות האלה ונברתו הנפשות הקשות מערב עמם:
3. כי ישבו אחים יחדיו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת המת החרוצה לאיש ור' יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויקמה:
דברים כה ה

גליון הש"ם

תוס' ד"ה רבא אמר רב' וי"ל דרבא לית ליה דעולא. עין טורי אפן מנגלה ד' ג ע"ג ד"ה מולחמות:

הגהות הב"ה

(א) גמ' רבא אמר ערוה גופה לא כריכה: (ב) שם והא קתני אין לי אלא הא: (ג) תוס' ד"ה תרי וכו' בפרק שני דהרולצת דאילנות מטעה: (ד) ד"ה רבא וכו' איצטרך לנשא ממ: (ה) ד"ה כי וכו' דה"פ טעי רבא לממנ: (ו) ד"ה ואלו וכו' דכריתות לא איצטרך:

מוסף רש"י

מכל התועבות האלה. כפרסת ערות כתיב (קדשין סז):

תינה היכא נשאה המת. את אשה זו תחילה ונעשית אשת האח על זה: ואח"כ נשאה חי. את אחותה וניתוספת איסור אחות אשה על יבמתה וכשמת אחיו בלא בנים ואשתמרהי איסור אשת אח המוקדם אישתמרהי נמי אחות אשה המאוחר כדעולא דאמר הוהיל והותר לזרעמו שהיא ראשונה הותר לקרו שהיא אחרון:

אלא נשאה החי. אשתו תחילה ועמדה עליו באיסור אחות אשה ואח"כ נשאה אחיו המת וניתוסף איסור אשת אח איסור אחות אשה קדים ואף על גב דהותר איסור אחרון עומד ראשון במקומו: ואפי' נשאה ממנמי. כרישא דקדים ליה איסור אשת אח לא דמיא לדעולא דהתם הרואה קרי בשמיני שלו כבר היה מותר מאיסור הראשון קודם לתינת הקרי משתאיר המזרח והכל נמי תינה היכא נשאה מת ומת תחילה והותר איסור אשת אח ואח"כ נשאה חי את אחותה: אלא נשאה ממ ולא מת. עד שנשאה חי את אחותה הא לא איתחזאי כלל ומי לא מודה עולא כשהיא גוונא שאם ראה קרי בליל יום שמיני שאין מכניס ידיו מחר לזבנות משום קרי דמעכב עליה הוהיל ולא יכא מזרעמו לשעה הראויה להצלת קרבנותיו דקודם שהותר מזרעמו צא עליו קרי: הכי גרסינן כי איצטרך עליה נשאה ממ ומת ואח"כ נשאה חי: ואינעיש אימא. איצטרך עליה: דאי לא כתיבה הוה אמנינא מימי ייבוס אחות אשה להמיר רבתי יונה כי כל יונה דאמר רבני מכל התועבות האלה הוקשו כל העניות זו לזו ולענין הערחה קנסיב ליה ר' יונה הצבא על יבמתה: הכי נמי ה"א הוקשו כולן לנשאה אח ואע"ג דהכא חד איסורא והכא תרי איסורי אין משיבין על ההיקש להכי איצטרך עליה: מכדי כל העריות. דמתני: איכא לאקושינהו לנשאה את. להמיר ייבוס: ואיכא לאקושינהו לחמות אשה. דאסירי לייבוס דפרט צה קרא עליה: מאי חוים דאקשא לכו לחמות אשה. דקתני כריש פרקין) מה אחות אשה מיוחדת כו': משום כרישה. משום דבעי למימני כרתה מנין: ולקחה לו לאשה ויבמה המ"ל ולקחה אשה וייבוס וכתיב ולקחה משמע מיעוט זו ולא אחרת: וחד למישרי כרת ערוה שלא במקום מזה. מרבוץ דקרא ימירא דויבמה דרשינן הכי במקום ויבמה הוה דאמינא לך מיעוטא ולקחה דמיעוט כרה אבל שלא במקום יבוס כגון כרת צמו מנכרי שריא: מתני' נמי דיקא. כרישא דערוה פשיטא לן: כרה נמי לא תיעט. עליה קרא לדרשא דאין עשה דוחה לא מעשה שיש צה כרת דכתיב לזרור' דמשמע לא אחות אשה ולא כרתה וכתיב כרת בסוף העריות: (ו) למישרי כרה שלא במקום מזה. דאי לא כתיב עליה הוה ילפינן מלזרור דכרת אחות אשה אסורה בכל מקום: פטרות דהוהך להשמיענו מאי משום מקום אבל איסור ערוה דכבר נשנו כל העריות כפרק קמא דכריתות (דף ג.) (ז) שלא איצטרך כאן להשמיענו דאסורה במקום מזה דפשיטא דאין עשה דוחה לית שיש צו כרת: למישרי

מ"י לא מודה עולא כהא שאם ראה קרי בליל שמיני שאין מכניס ידיו לזבנות. ק"ק דמנא ליה דמודה עולא כהא וגם כפרק כל הפסולים (נכחים לז: טס) דמהדר עולא למאן דפריך ליה מהך כרייתא ומטוין דמזרוע הוהיל והותר לזרעמו כו' דמשמע ומטוין ממשא שאתה צה להכביד עליו אביא ראיתי משם ומה ראייה יש לו מן הכרייתא וגראה לרבינו יתחק דדייק עולא מדנקט וראה קרי צו ציזם משמע צו ציזם אבל בלילה לא שמע מינה דטעמא משום דהותר לזרעמו הותר נמי לקרו ולהכי פשיטא ליה הכא דמודי עולא כרתה קרי בליל ח':

תרי איבורי [מחד איבורא לא יאפינן]. (א) אבל שלא במקום ייבוס כגון כרת צמו ליפי' וה"ל ורבי אסי אמר פוטרת אילנות כרתה והא מד איסורא הוה וי"ל דמנא נפשא איהי אסירא דילפי' מאשר תלד פרט לאילנות ולהכי כרתה נמי אסורה וכן אשת אחיו שלא היה בעולמו אבל קשיא מאי טעמא דמאן דפליג דאריב אסי וי"ל דמין דאילנות לאו צמ ייבוס היא צמס מקום חשיבא כרתה כרת ערוה שלא במקום מזה דשריא ולא דמיא אילנות לחיבי עשה דילפינן דפרק שני (לקמן דף כ.) (ב) לחליצה דאילנות מיעטה הכתוב כדדיא דלא הוה בכלל היתר אשת אח: רבא אמר ערוה גופה לא צריכא קרא. וה"ל וה"ל לכל הפחות איצטרך (ו) לינשא מת ומת ואח"כ נשאה חי דלא תימנא הוהיל ואשתמרי אשתמי וי"ל דרבה לית ליה דעולא וכבר דיבאה במקום לא שמה ביאה ועוד אר"י דיש לחלק דגבי צעל קרי דשם טומאה אשת ה"א ארמי הוהיל ואשתמי אישתמי דחד לאו הוה צבעל קרי ומזרוע אבל הכא דשני שמות לא לא אמרינן הוהיל ואשתמרי אשתמי ומאי טעמא לא כריכה קרא וכו' לית ליה לרבה היקשא דכתיב יונה וי"ל דקסבר דלענין איסורא הוה דאקשינהו רחמנא דכתיב איהי קרא ולא לענין היתירא: כ"י איצטרך קרא דאיבור צרה. ומימה דהיכי טעי (ו) למימנ דאיצטרך למימנ כרה טפי מן הערוה כיון דכרה מלזרור נפקא ויש כרת כרה כנו בערוה ואומר רבינו יתחק דהשתא נמי בעי למימנ לאיסור כרה ולמידק דשלא במקום מזה שריא כדמסיק רב אחא לזסוף והא דקאמר נמי אין לי אלא היא משום כרתה לא משום דלרין קרא לאיסור אלא למידק היתירא שלא במקום מזה והא דפריך מאי שנה ערוה דלא כריכה קרא כו' גמרא טעי במילתיה דרבה שלא פירש כדדיא למישרי שלא במקום מזה אתא עליה: ואי"ל פטורות ופטורות לא קתני. אע"ג דמסקינן דלאסור כרתה נמי לא כריך קרא מ"מ תנא איסור כרה שצדין לא להשמיענו משום מקום אבל איסור ערוה דכבר נשנו כל העריות כפרק קמא דכריתות (דף ג.) (ז) שלא איצטרך כאן להשמיענו דאסורה במקום מזה דפשיטא דאין עשה דוחה לית שיש צו כרת: למישרי

בי איצטרך קרא לנשא מת ומת ואח"כ נשאה חי. וא"ת היכי (מקרי) [נשא] אחות וזקומו י"ל שליטה אלא מדנקטן אבל קשה היכא משכחת לה דפטורת כרתה הלא כיון דלא נעשית אחות אשתו עד שמת אחיו א"כ לא היתה מעולם כרת ערוה שהרי כשנשא חי לא היתה כרת ערוה לבעל שעדיין לא נשאה אחות אשתו. וי"ל דה"ל דלערוה לנד קיימין הכא דנפקא לן מקרא דעליה ומקרא דלזרור אם אשה רואה למנא כרה עמה משכחת לה כשנא חי ואח"כ מת אחות אשתו שהרי שבו העריות חובש כל העריות לאשת אח. ומעתה אין להקשות (הכל) (המס) מד איסורא (המס) (הכל) מרי איסורי דאין משיבין על ההיקש: ה"ש ר' אומר ולקח ולקחה. ומה נמי דרי לית ליה עליה מ"מ סברא הוה דמי דלא צריך קרא דאין לרין דעליה לרדייה נמי צה לעבר קרא דולקחה: איה נמי לא צריכא קרא. וא"ת א"כ הדרא קושא לדוכמיה ח"ש ר' אומר ולקח ולקחה ויבס ויבמה כיון דלא איצטרך קרא לא לרה ולל לערוה. וי"ל דמימא לאסור כרות כל עריות דוקא במקום יבוס אבל שלא במקום יבוס כריתות מותרות וכן לעיל (ג) כריתות מנין וי"ל כריתות דוקא במקום יבוס אבל שלא במקום יבוס כריתות מותרות מנין וקשה ה"י ויחזיל כיון דכרה לא כריכה תקפי לכי למי לי מרי קרי ולקחה ויבמה. וראה לרש"י דחד אתי למימנ כרה במקום מזה וחד למישרי שלא במקום מזה דדוקא לבעל דמפיק מלזרור כרות ומימנ כריכה כה כרת כדדיא אצטרך שפיר קרא למימנא במקום מזה ואע"ג דרשמי במקום (לקמן ע"ג) דנפיק ל"י עונש מלזרור היכא דיכחא מרין לקוחין וכו' ואו מדמנין כרות להדיד ערוה לרה כריכה דיקא אבל אי לא תנא ולקחה לא שמעין איסור כרת ערוה במקום מזה. כ"י לרש"י:

מ"י לא מודה עולא כהא שאם ראה קרי בליל שמיני שאין מכניס ידיו לזבנות. ק"ק דמנא ליה דמודה עולא כהא וגם כפרק כל הפסולים (נכחים לז: טס) דמהדר עולא למאן דפריך ליה מהך כרייתא ומטוין דמזרוע הוהיל והותר לזרעמו כו' דמשמע ומטוין ממשא שאתה צה להכביד עליו אביא ראיתי משם ומה ראייה יש לו מן הכרייתא וגראה לרבינו יתחק דדייק עולא מדנקט וראה קרי צו ציזם משמע צו ציזם אבל בלילה לא שמע מינה דטעמא משום דהותר לזרעמו הותר נמי לקרו ולהכי פשיטא ליה הכא דמודי עולא כרתה קרי בליל ח':

